

P7_TA(2013)0516

Bangladeš: ljudska prava i predstojeći izbori

Rezolucija Europskog parlamenta od 21. studenoga 2013. o Bangladešu: ljudska prava i nadolazeći izbori (2013/2951(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prethodne rezolucije o Bangladešu, posebno one od 23. svibnja 2013.¹, 14. ožujka 2013.², 17. siječnja 2013.³, 10. srpnja 2008.⁴ i 6. rujna 2007.⁵,
  - uzimajući u obzir pismo koje su poslali šefovi misija Europske unije radi obilježavanja Europskog dana protiv smrtne kazne 10. listopada 2013.,
  - uzimajući u obzir izjavu koju je objavila Delegacija EU-a u Bangladešu 12. kolovoza 2013. o pritvaranju Adilura Rahmana Khana,
  - uzimajući u obzir izjavu Visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava Navije Pillay od 6. studenog 2013. o osuđivanju 152 vojnika na smrtnu kaznu zbog krvave pobune u 2009.,
  - uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava koju je usvojila Opća skupština UN-a 9. prosinca 1998.,
  - uzimajući u obzir Univerzalni periodični pregled o Bangladešu iz 2013.,
  - uzimajući u obzir članak 122. stavak 5. i članak 110. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da EU ima dobre, dugotrajne odnose s Bangladešom, uključujući u okviru Sporazuma o suradnji za partnerstvo i razvoj;
- B. budući da se parlamentarni izbori u Bangladešu trebaju održati prije 25. siječnja 2014. nakon petogodišnje vladavine izabrane, civilne vlade; budući da su slobodni, pravedni i transparentni izbori ključni za jačanje donekle stabilnog demokratskog upravljanja koje je zemlja razvila tijekom proteklih pet godina;
- C. budući da je do sada 30 Bangladešanina ubijeno, a stotine su ranjene, u političkom nasilju tijekom općih štrajkova („hartali”) na koje je pozvala Bangladeška nacionalistička stranka (BNP), koju vodi bivša premijerka Begum Khaleda Zia, sa svojim saveznikom, strankom Jamaat-e-Islami, kojima traže da nadolazeće izbore nadgleda „nestranačka” privremena vlada i pozivaju na ostavku premijerke Sheikhe Hasine;
- D. budući da su ti prekidi doveli do toga da je vlada od petka, 8. studenog 2013. uhitila pet viših vođa oporbe te, prema izvorima BNP-a, oko 1 000 sljedbenika BNP-a u ruralnim

---

¹ Usvojeni tekstovi P7_TA(2013)0230.

² Usvojeni tekstovi P7_TA(2013)0100.

³ Usvojeni tekstovi P7_TA(2013)0027.

⁴ SL C 294 E, 3.12.2009., str. 77.

⁵ SL C 187 E, 24.7.2008., str. 240.

područjima;

- E. budući da su imenovani ministri dali ostavku, a premijerka Hasina iz Awami-lige ponudila je sastaviti „višestranačku vladu”, no kako glavna oporbena stranka do sada nije prihvatila tu ponudu;
- F. budući da su BNP i Awami-liga tijekom godina imali oprečna i promjenjiva stajališta o prednostima privremene vlade, dok je u svibnju 2011. Vrhovni sud proglasio nezakonitom petnaestogodišnju ustavnu odredbu kojom se izabrana vlada ovlašćuje da po završetku svog mandata ovlasti prenese na imenovanu nestranačku privremenu upravu koja bi nadgledala nove parlamentarne izbore; budući da je međutim Vrhovni sud naveo da bi se nevažeći sustav mogao nastaviti tijekom još dva parlamentarna saziva radi „sigurnosti države i njezina naroda”; budući da je sustav diskreditiran zbog zadnje vojno podržane privremene vlade 2007. – 2008. koja je odbila održati izbore gotovo dvije godine i poslala u zatvor vođe dviju glavnih stranaka, Sheikhu Hasinu i Begum Khaledu Ziju (zajedno s njezinim sinom Tariqueom Rahmanom);
- G. budući da je nakon te presude Awami-liga uvela Povelju o ustavnim amandmanima i ukinula sustav privremenih vlada, neovisno o tome što je oporba BNP odbila surađivati na reformi;
- H. budući da je od kada je Sheikh Hasina stupila na vlast u Bangladešu održano pet regionalnih izbora koje je Awami-liga izgubila i kod kojih nije bilo razloga za bilo kakve tvrdnje o nepravilnostima;
- I. budući da je osiromašen dio bangladeškog stanovništva, koji je ovisan o dnevnicama kako bi preživio, teško pogođen prosvjedima te budući da će krhko gospodarstvo Bangladeša, koje se već moralo nositi s nedavnim traumatičnim nesrećama u tekstilnom sektoru, i dalje trpjeti;
- J. budući da postoje tvrdnje da Jamaat-e-Islami potiče prosvjede kako bi ometao postupke za ratne zločine protiv njegovih vođa;
- K. budući da je 5. studenog 2013. u jednom od najvećih suđenja u povijesti poseban sud uspostavljen za osuđivanje zločina počinjenih tijekom pobune u 2009., u kojima su 74 osobe, uključujući 57 vojnih časnika, brutalno ubijene, iskazao smrtne kazne za 152 vojnika; budući da je Visoka povjerenica UN-a za ljudska prava Navi Pillay izrazila zabrinutost zbog tih smrtnih kazni nakon izvješća o tome da su optuženici mučeni i da je u masovnim suđenjima manjkalo standarda na području ljudskih prava;
- L. budući da su aktivisti nevladinih organizacija, pravnici, novinari i sindikalisti koji se bore za građanska prava i dalje izloženi pritisku te kako vlasti nisu pokrenule učinkovite istrage izvansudskih pogubljenja, mučenja i nestanaka, kao u slučaju vođe laburista i borca za ljudska prava Aminula Islama;
- 1. izražava svoju ozbiljnu zabrinutost zbog nastavka paralize svakodnevnog života u Bangladešu uzrokovane općim štrajkovima koje je organizirala opozicija koju čine BNP i Jamaat-e-Islami, te zbog sukoba između dva politička bloka-Awami lige i opozicije-u razdoblju koje prethodi parlamentarnim izborima;
- 2. žali zbog činjenice da bangladeški parlament nije uspio postići konsenzus svih stranaka za

izvršavanje ovlasti vlade u predizbornom razdoblju, imajući na umu da većina demokracija provede ovu fazu bez privremene vlade, te hitno poziva vladu Bangladeša i njezinu opoziciju da stave najbolje interese Bangladeša na prvo mjesto i pronađu kompromis koji bi bangladeškom narodu dao priliku da izrazi svoju demokratsku volju;

3. priznaje ugled Bangladeša kao tolerantnog društva s više religija, te osuđuje skupine i frakcije koje pokušavaju uzrokovati napetosti unutar zajednice zbog svojih vlastitih ciljeva; poziva sve skupine i pojedince da budu tolerantni i suzdržani, posebice prije, tijekom i nakon izbora;
4. poziva sve stranke da ne bojkotiraju izbore jer bi se time građanima uskratio politički izbor i potkopala društvena i gospodarska stabilnost Bangladeša te njegov impresivan napredak u razvoju, posebice po pitanju Milenijskih razvojnih ciljeva, upravljanja katastrofama, radničkih prava i jačanja uloge žena;
5. poziva bangladeško izborno povjerenstvo da organizira i nadgleda iduće opće izbore na potpuno transparentan način; pruža potporu priznavanju novih političkih stranaka koje namjeravaju sudjelovati u idućim općim izborima i zadovoljiti razumne kriterije za političko sudjelovanje i predstavljanje;
6. poziva sve političke stranke da se suzdrže od svakog nasilja ili poticanja na nasilje za vrijeme izbornog postupka te da spriječe ponavljanje politički motiviranih nasilnih sukoba koji su se dogodili u prvoj polovici 2013.; u vezi s tim izražava svoju ozbiljnu zabrinutost oko nedavnog izbivanja politički motiviranog nasilja zbog kojeg su deseci ljudi poginuli krajem listopada 2013.;
7. potvrđuje potrebu za pomirenjem, pravdom i odgovornosti za zločine počinjene za vrijeme rata za neovisnost u 1971.; u tom pogledu naglašava i podržava važnu ulogu Međunarodnog suda za ratne zločine;
8. žali, međutim, zbog sve većeg broja osuđenika koji čekaju izvršenje smrtne kazne u Bangladešu i masovnih smrtnih kazni izrečenih na suđenjima osobama koje su bile uključene u pobunu granične policije u 2009.; inzistira na primjeni nacionalnih i međunarodnih standarda u vezi s pravičnim suđenjima i propisanim postupkom;
9. ponavlja svoje snažno protivljenje korištenju smrtne kazne u svim slučajevima i u svim okolnostima te poziva nadležna tijela u Bangladešu da uvedu službeni moratorij na pogubljenja kao prvi korak prema ukidanju smrtne kazne;
10. poziva bangladešku vladu da ponovno uspostavi okruženje pogodno za organizacije civilnog društva, kao i za branitelje ljudskih prava, koje je puno doprinijelo razvoju Bangladeša, kako bi oni mogli slobodno provoditi svoje aktivnosti;
11. potiče bangladeške vlasti da provedu hitne, neovisne i transparentne istrage slučajeva koji uključuju kršenja prava branitelja ljudskih prava, uključujući prijetnje, napade, ubojstva, mučenja i loše postupanje, kako bi se utvrdile sve odgovorne osobe i kako bi ih se privelo pravdi; posebice ističe slučaj vođe laburista Aminula Islama, kako i slučajeve dvoje novinara Sagara Sarowara i Meherune Runi;
12. pozdravlja zajedničku inicijativu vlade Bangladeša i Međunarodne organizacije rada (ILO), u suradnji s vladama, predstavnicima poslodavaca i radnika, za „Poboljšanje

radnih uvjeta u tekstilnom sektoru”; potiče europske i druge međunarodne proizvođače odjeće da ispune svoja obećanja i obveze dane nakon urušavanja tvornice Rana Plaza, kao i one iz dogovora o vatrogasnoj i građevinskoj sigurnosti u Bangladešu;

13. poziva bangladešku vladu da ukine uvjet od 30 % „reprezentativnosti” za registraciju sindikata, da proširi opseg Zakona o radu kako bi pokrivaio kategorije radnika koje su trenutno isključene, da usvoji zabranu miješanja poslodavaca u pitanja međunarodnog sindikata, da proširi opseg Zakona o radu kako bi bio primjenjiv na zone proizvodnje za izvoz te da dodijeli zajednička pregovaračka prava radničkim organizacijama, istodobno olakšavajući registraciju takvih organizacija;
14. raduje se potpunoj suradnji Bangladeša s tijelima UN-a te upućivanju trajnog poziva posebnim mehanizmima Vijeća UN-a za ljudska prava;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a, Vijeću UN-a za ljudska prava te vladi i parlamentu Bangladeša.